

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KAYSERİ SPOR ETKİNLİKLERİ TURİZM İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2024 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM BULGULARI	10

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: SPOR AŞ'nin Tesisleri	2
Tablo 2: SPOR AŞ Sermaye ve Ortaklık Tablosu	4
Tablo 3: İştirakler Tablosu	4

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
KAYMEK AŞ	Kaymek Kayseri Mesleki Eğitim ve Kültür Anonim Şirketi
KDV	Katma Değer Vergisi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SPOR AŞ	Kayseri Spor Etkinlikleri Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TL	Türk Lirası
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İş Kanunu Kapsamında İstihdam Edilen İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması
2. Stoklanabilen Dayanıklı Tüketim Malzemelerinin İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenmemesi
3. Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Yapılandırılmış Borçların İlgili Hesaplarda İzlenmemesi
4. Şirket Tarafından Kullanılan Taşınmazlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi
5. Demirbaş Alımlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması
2. Şirketin Yönetilmesinde İhtiyaç Duyulan Yönergelerin Çıkarılmaması
3. Tesislerden Faydalanan Personele İndirim Yapılması
4. Açık İhale ile Yapılması Gereken İşlerin Kısımlara Bölünerek Doğrudan Temin ile Yapılması
5. Şirketin Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının Büyükşehir Belediyesinden Olan Hakediş Alacaklarından Mahsup Edilmesi
6. Şirketin Ticaret Kanunu'na Esas Bilgilerinin İnternet Sitesinde Yer Almaması
7. Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'ne Aykırı Uygulamaların Bulunması
8. Şirketin Bütçesinin Olmaması
9. Spor Müسابakalarına İlişkin Konaklama ve Seyahat Hizmetlerinin İhalesiz Olarak Temin Edilmesi
10. Belediyeden Olan Alacakların Zamanında Tahsil Edilmemesi

11. Şirket Y¼k¼ml¼l¼klerinin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Ek Mali K¼lfetlere Katlanması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kayseri Spor Etkinlikleri Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (SPOR AŞ), Kayseri Büyükşehir Belediyesinin sermayesinin %98,91'ine sahip olduğu bir iştirak şirkettir. Şirket 11.03.2010 tarihinde kurularak faaliyetlerine başlamıştır.

SPOR AŞ'nin faaliyet konusu; sporun ve spor kültür ve bilincinin ulusal düzeyde gelişmesine ve yaygınlaşmasına katkıda bulunmak, amatör ruhla sporun her dalında sporcu yetiştirmek, başarılı sporcuları desteklemek, spor okulları ve eğitim kurumları açmak, sporun her dalında ulusal ve uluslararası nitelikte bilimsel, teknik, eğitsel, sportif, turistik, kültürel her türlü yarışma, festival, sergi, gezi, kamp, konferans, seminer, kurs gibi organizasyonlar düzenlemek ve araştırma ile eğitim çalışmaları yapmak olarak belirlenmiştir.

SPOR AŞ tarafından eğitim verilen spor branşları arasında; futbol, basketbol, hentbol, jimnastik, kickboks, okçuluk, yüzme, buz pateni, masa tenisi, tenis, taekwondo, su kayağı, voleybol, kayak, snowboard, atletizm, badminton, geleneksel okçuluk, pilates, binicilik ve aerobik gibi spor aktiviteleri yer almaktadır. Spor okulu faaliyetleri branşın niteliğine göre güz dönemi, kış dönemi, bahar dönemi ve yaz dönemi olmak üzere yıl boyunca devam etmektedir.

Şirket spor dışı alanlarda da bazı faaliyetler yürütmekte olup, bu kapsamda Kadir Has Kongre ve Spor Merkezi, Kadir Has Kültür ve Sanat Merkezi ve RHG Enertürk Enerji Stadyumu tesislerinde genel kurul toplantılarına, konser, tiyatro ve seminerlere ev sahipliği yapmaktadır.

Şirketin misyonu; *“Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından inşa edilen ve sorumluluğa verilen, ülkemizde ve dünyada, sektöründe en üst kategorilerde değerlendirilen spor komplekslerini ve tesisleri; profesyonel bir anlayışla, en yüksek hizmet kalitesinde, şirket ortağı yerel yönetimleri, şehri ve ülkeyi temsil sorumluluğunu unutmadan, işletim hizmeti vermek ve tesislerin vatandaşlar tarafından daha yoğun kullanılabilmesi için projeler üretmek.”* olarak belirlenmiş, vizyonu ise; *“Toplam kalite standartlarını tüm sorumluluk alanlarına yaymak sureti ile hizmet kalitesini en yüksek seviyeye ulaştırmak, emsallerine örnek teşkil eden lider işletmeler profilinde olmaktır.”* şeklinde ifade edilmiştir.

Şirket belirtilen tüm bu amaç, hedef ve görevlerin gereği olan faaliyetleri aşağıda belirtilen 29 adet tesis ve merkezde yerine getirmektedir.

Tablo 1: SPOR AŞ'nin Tesisleri

SIRA NO	TESİS ADI	TESİS ADRESİ
1	Fizyo Spor Merkezi	Serçeönü Mah. Ahi Evran Cad. No:40/A Kocasinan / KAYSERİ
2	Fuar Sağlıklı Yaşam Merkezi	Zümrüt Mah. Kadir Has Cad. Fuar Alanı Kadir Has Kongre ve Spor Salonu Kocasinan / KAYSERİ
3	Sümer Spor Tesisi	Barboros Mah. Kaldırım Cad. No:10 Kocasinan/KAYSERİ
4	Talas Spor Tesisi	Yeni Doğan Mah. Bilge Kağan Cad. Toki Küme Evler No:15 Talas / KAYSERİ
5	Köşk Sosyal Yaşam Merkezi	Orgeneral Eşref Bitlis Bul. No:48 Melikgazi / KAYSERİ
6	Beyazşehir Sosyal Yaşam Merkezi	Beyazşehir Mah. 835. Sk. No:6 / Kocasinan / KAYSERİ
7	Beyazşehir Spor Tesisi	Beyazşehir Mah. Koçkaya Cad. No:20/1 Kocasinan/KAYSERİ
8	Talas Sosyal Yaşam Merkezi	Bahçelievler Mah. Soylular 1 Sk. No:21 Muhsin Yazıcıoğlu Parkı Karşısı Talas/KAYSERİ
9	Ziya Gökalp Halı Saha	Ziya Gökalp Mah. Ege Cad. No:29 Kocasinan / KAYSERİ
10	Yeşil Mahalle Halı Saha	Yeşil Mah. Erkiyet Bul. Yüksel Sk. No:50 Kocasinan / KAYSERİ
11	Başakpınar Futbol Sahası	Başakpınar Yıldıztepe Mah. Eğriş Sok. No:41 Talas/ KAYSERİ
12	Kadir Has Kongre ve Spor Merkezi	Zümrüt Mah. Kadir Has Cad. Fuar Alanı Kadir Has Kongre ve Spor Salonu Kocasinan / KAYSERİ
13	Kadir Has Kültür ve Sanat Merkezi	Zümrüt Mah. Kadir Has Cad. Fuar Alanı Kadir Has Kongre ve Spor Salonu Kocasinan / KAYSERİ
14	RHG Enerji Stadyumu	Osman Kavuncu Mah. Osman Kavuncu Bul. No:271/A Melikgazi / KAYSERİ
15	Belsin Yüzme Havuzu	Kocatepe Mah. Aydede Sk. No:22 Melikgazi / KAYSERİ
16	Erciyes Kayak Okulu	Hisarcık Mah. Tekir Yaylası Küme Evler Kayseri Büyükşehir Belediyesi NO:101/101 Melikgazi / KAYSERİ
17	Ahd Buz Pisti	Cırgalan Mah. Kumarlı Mevkii Kocasinan / KAYSERİ
18	Su Kay Park	Cırgalan Mah. Kumarlı Mevkii Kocasinan / KAYSERİ
19	Ahd Spor Tesisleri	Cırgalan Mah. Kumarlı Mevkii Kocasinan / KAYSERİ
20	Geleneksel Sporlar Binicilik ve Okçuluk Tesisi	Cırgalan Mah. 4121 Sk. No:20/A Kocasinan / KAYSERİ
21	Kapalı Tenis Kortu	Erenköy Mah. Talas Bulvarı No: 46/3 Melikgazi / KAYSERİ
22	Kapalı Spor Merkezi	Erenköy Mahallesi Talas Bulvarı No: 46/1 Melikgazi / KAYSERİ
23	Yüksek İrtifa Kamp Merkezi Futbol Sahaları	Hisarcık Erciyes, Erenler Cd. 38220 Melikgazi/KAYSERİ
24	Yüksek İrtifa Kamp Merkezi Kapalı Spor Salonu	Hisarcık Erciyes, Erenler Cd. 38220 Melikgazi/KAYSERİ
25	Yüksek İrtifa Kamp Merkezi Olimpik Yüzme Havuzu	Hisarcık Erciyes, Erenler Cd. 38220 Melikgazi/KAYSERİ
26	Millet Bahçesi Sağlıklı Yaşam Merkezi	Erenköy Mah. 3470 Sk 10/1/A RECEP TAYYİP ERDOĞAN Millet Bahçesi Sağlıklı Yaşam Merkezi/ Melikgazi / KAYSERİ
27	Millet Bahçesi Tenis Kortu	Erenköy Mah. 3470 Sk 25/A RECEP TAYYİP ERDOĞAN Millet Bahçesi Tenis Kortu / Melikgazi / KAYSERİ
28	İldem Yeşilyurt Sosyal Yaşam Merkezi	Yeşilyurt Mah. 3220.Sk. No:14 Melikgazi/KAYSERİ
29	Talas Mevlâna Sosyal Yaşam Merkezi	Mevlâna Mah. Orgeneral Hulusi Akar Bulv. No: 250 Talas/KAYSERİ

Şirket, özel hukuk hükümlerine tabi olarak kurulmuş olup, faaliyetlerini temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket, gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tabi tutulmuştur.

Şirketin sermayesi 30.000.000,00 TL olup, şirket sermayesinin %98,91'i Kayseri Büyükşehir Belediyesine aittir. Şirketin organları; Genel Kurul ve Yönetim Kuruludur. Şirketin karar organı olan Yönetim Kurulu bir başkan ve dört üye olmak üzere beş kişiden oluşmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organ olarak görev yapar.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır. Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, Kayseri Büyükşehir Belediyesi tüzel kişi ortaklığını temsilen biri başkan olmak üzere beş üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 16.04.2024 tarihli Genel Kurul Kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, Muhasebe Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Teknik Hizmetler Müdürlüğü, Spor Faaliyetleri Müdürlüğü, Spor Kulüpleri Müdürlüğü, Satınalma Birimi, Organizasyon Birimi, Bilgi İşlem Birimi, Basın Yayın Birimi ve Kurumsal Pazarlama hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2024 tarihi itibarıyla 438'dir. Şirkette çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunu hükümlerine tabidir. İş Kanunu kapsamında daimi, geçici ve belirli süreli işçi statüsünde personel çalıştırılmaktadır.

1.3. Mali Yapı

SPOR AŞ'nin nominal sermaye tutarı 30.000.000,00 Türk Lirası'dır. Bu sermayenin tamamı ödenmiş olup, Kayseri Büyükşehir Belediyesi şirketin %98,91 oranındaki hissesine sahiptir.

Şirketin sermaye yapısı ve yıllar itibarıyla meydana gelen sermaye artışlarına bakıldığında; 2022 yılının sonu itibarıyla Şirketin 31.000.000,00 TL olan sermaye tutarı 30.000.000,00 TL düşürülerek 1.000.000,00 TL'ye indirilmiş ve eş zamanlı olarak 29.000.000,00 TL arttırılarak 30.000.000,00 TL'ye çıkarılmıştır. Sermayedeki eş zamanlı

düşüm ve artış geçmiş yıl zararlarından mahsup edilmiştir. Şirketin sermayesinde pay sahipliği bulunan tüzel kişilere ilişkin bilgiler ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2: SPOR AŞ Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı / Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Kayseri Büyükşehir Belediyesi	29.672.900,00	98,91
Kayseri İmar, İnşaat, Ticaret ve Sanayi AŞ	300.000,00	1
Kayseri Mesleki Eğitim ve Kültür AŞ (KAYMEK AŞ)	27.100,00	0,09

Tablodan da görüleceği üzere Şirketin en büyük hissedarı %98,91 oran ile Kayseri Büyükşehir Belediyesidir. Diğer yandan, Şirketin iştirak ederek ortaklık kurduğu tek şirket bulunmakta olup, buna ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3: İştirakler Tablosu

İştirakin Ünvanı	Toplam Sermaye Miktarı (TL)	SPOR AŞ Sermaye Miktarı (TL)	SPOR AŞ Sermaye Oranı (%)
Kayseri Erciyes Turizm, İnşaat, Spor Etkinlikleri Sanayi ve Ticaret AŞ	24.000.000,00	189.998,40	0,79

Şirket, iştiraklerinden 2024 yılında herhangi bir temettü geliri elde etmemiştir.

Şirketin 2021 yılı zararı 4.402.275,63 TL, 2022 yılı zararı 31.127.759,17 TL, 2023 yılı kârı 34.974.184,66 TL, 2024 yılı kârı ise 8.778.816,05 TL olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı mali verilerine bakıldığında; Şirketin 31.12.2024 tarihi itibarıyla toplam aktif 244.598.021,54 TL olup, Özkaynak/Aktif oranı %53,4 olarak gerçekleşmiştir.

Dönem içindeki faaliyetlerden 420.365.937,06 TL tutarında brüt satış geliri elde edilmiş, 1.147.689,79 TL satıştan iadeler sonucunda net satışlar tutarı 419.218.247,27 TL olarak gerçekleşmiştir.

Net satışlar tutarı 419.218.247,27 TL'den 360.748.125,52 TL tutarındaki satış ve hizmet maliyet toplamının düşülmesi neticesinde 58.470.121,75 TL brüt satış kârı oluşmuş ve bu kârdan 6.082.250,25 TL tutarındaki faaliyet giderlerinin tenzil edilmesiyle 52.387.871,50 TL faaliyet kârı gerçekleşmiştir.

Faaliyet kârı tutarına, 4.441.888,76 TL tutarındaki diğer faaliyetlerden olağan, 320.965,68 TL tutarında olağandışı gelir ve kârların eklenmesi ve 22.455.122,20 TL tutarındaki diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar ile 25.916.787,69 TL tutarında diğer olağandışı gider ve zararların düşülmesi neticesinde 8.778.816,05 TL dönem kârının gerçekleştiği görülmüştür. Dönem kârından vergi ve diğer yasal yükümlülükler karşılığı olan 8.550.124,43 TL'nin düşülmesi neticesinde şirketin dönem net kârı 228.691,62 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir. Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "7. Maliyet Hesapları" başlıklı hükmüne istinaden 7/A seçeneğine göre muhasebe kayıtlarını tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. Muhasebe işlemleri bilgisayar ortamında ve bu amaçla üretilmiş muhasebe programları vasıtasıyla yürütülmektedir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir. Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında (TMS) öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, TMS'ye göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde, şeffaf ve güvenilir olarak, gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır. Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe

uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanı'na aittir. 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda (ve söz konusu Karar'ın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nda) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. SPOR AŞ bu kapsamda 2024 mali yılından itibaren bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlamıştır.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına göre bağımsız denetime tabi olup, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardının (BOBİ FRS) uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir. Şirket, 01.01.2024 tarihinden itibaren bağımsız denetime tabi olup, BOBİ FRS'de öngörülen finansal tabloları (finansal durum tablosu, kâr veya zarar tablosu, öz kaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir. Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi

yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

COSO (Committee of Sponsored Organisation of Treadway Commission/İç Kontrol Bütünleşik Çerçevesi) modeli, iç kontrol sistemini birbiriyle ilgili 5 bileşenden oluşan bir sistem olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda şirketlerde iç kontrol sistemi;

- a) Kontrol çevresini,
- b) İşletmenin risk değerlendirme sürecini,
- c) Finansal raporlama ve iletişim ile ilgili faaliyet süreçlerini de içeren bilgi sistemlerini,
- ç) Kontrol işlemlerini ve
- d) Kontrollerin gözetimini içerir.

İç kontrol sisteminin tasarımının değerlendirilmesi, iç kontrolün önemli yanlışlıkları önleme, ortaya çıkarma ve düzeltme kapasitesine sahip olup olmadığını belirlemeye yöneliktir.

Şirketlerde kontrol ortamı, işletmenin yönetim fonksiyonu ile iç kontrol sistemi ve bunun önemine ilişkin işletme yönetiminin ve yönetimden sorumlu kişilerin tutum, davranış ve

anlayışlarını kapsar. Kontrol ortamı, işletme çalışanlarının iç kontrol sistemiyle ilgili düşüncelerini etkileyerek, iç kontrol sisteminin etkin, disiplinli bir yapıda oluşmasını sağlar.

Şirketlerin finansal raporlama ile ilgili iş süreçlerini ve iletişimi kapsayan bilgi sistemi işletmenin varlık, yükümlülük ve öz sermayesinin doğruluğunu sağlamak üzere, faaliyet ve işlemlerinin izlenmesi, kaydedilmesi, sınıflandırılması ve raporlanmasına ilişkin muhasebe sistemini kapsar.

Şirketlerde kontrol faaliyetleri, şirketlerin amaçlarına ulaşmasını engelleyebilecek risklerin ortaya çıkarılması ve gerekli önlemlerin alınması gibi, işletme yönetiminin talimatlarının uygulanmasını sağlayan usul ve esaslardır. Şirketlerde kontrol faaliyetlerinin gözetimi, kontrollerin tasarım ve işleyişinin zamanında değerlendirilmesi ve şartlara bağlı olarak değişiklikler için önemli düzeltici önlemlerin alınmasını da içeren, iç kontrol sisteminin etkinliğini değerlendiren bir süreçtir.

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ve ayrıca Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi olmadığından, Şirkette bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır. Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup, bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yönetim ve temsil ile ilgili esaslar başlığı altında yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; *"Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir."* hükmü ile şirketlerde denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiş, ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir. Bu kapsamda Şirket bünyesinde söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; *"Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda"*

verir. Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır.” denilmektedir.

6102 sayılı Kanun’un 366’ncı ve 378’inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Kanunun 378’inci maddesinde belirtildiği gibi denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde iç kontrol sisteminin kurulması diğer şirketlerde de zorunludur. Burada kanunla birlikte getirilen yenilik bağımsız denetçilerin gerekli görüp yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer anonim şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulmasının zorunlu tutulmasıdır.

Sonuç olarak, Şirket tarafından kurulmuş bir iç kontrol veya iç denetim birimi bulunmamaktadır. Şirketin 2024 mali yılı itibarıyla bağımsız denetime tabi olması sebebiyle, bir nevi iç kontrol süreci bu denetimlerce yerine getirilecektir. Şirketin geçmiş yıl faaliyet gelirleri ile harcamalarını takip etmek, kâr-zarar durumunu ortaya koyabilmek adına mevzuat gereği hazırlanması gereken finansal tablolarının Nisan ayında yapılan Genel Kurula sunulduğu görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kayseri Spor Etkinlikleri Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İş Kanunu Kapsamında İstihdam Edilen İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Şirkette İş Kanunu kapsamında istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı tespit edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Defter tutma ve envanter" başlıklı 64/1'inci maddesinde; her tacirin, ticari defterleri tutmak ve defterlerinde, mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 288'inci maddesinde; gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel olan fakat miktarı net olarak saptanamayan ve teşebbüs için bir borç niteliği taşıyan belli bazı zararları karşılamak amacıyla karşılık ayrılacağı ifade edilmiştir.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin bilanço ilkelerinin "Yabancı Kaynaklara İlişkin İlkeler" başlıklı (b) alt bölümünün 3'üncü fıkrasında; tutarları kesinlikle saptanamayanlar veya durumları tartışmalı olanlar dâhil, işletmenin bilinen ve tutarları uygun olarak tahmin edilebilen bütün yabancı kaynaklarının kayıt ve tespit edilmesi ve bilançoda gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı Tebliğin "V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" bölümünde yer alan "Hesap planı açıklamaları" başlıklı (c) bendinde; hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının ilgili gider hesaplarına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği; izleyen dönemde ödenmesi beklenen kıdem tazminatı karşılık tutarlarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Tebliğde açıklanan muhasebenin temel kavramlarından olan "İhtiyatlılık Kavramı"na göre ise, muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin göz önüne alınarak işlem tesis edilmesi gerekmektedir. Bu kavramın gereği olarak, işletmeler, muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayırmakta, muhtemel gelir ve kârlar için ise gerçekleşme dönemlerine kadar herhangi bir muhasebe işlemi yapmamaktadırlar.

İşletmeler, Vergi Usul Kanunu'nun 288'inci maddesi, muhasebenin ihtiyatlık kavramı ve bilanço ilkeleri çerçevesinde, bilanço gününde işletme faaliyetleri sona erecekmiş gibi düşünüp, böyle bir durum halinde ödemeleri gerekecek kıdem tazminatlarını hesaplayarak karşılık ayırmak durumundadırlar.

İş Kanunu kapsamında istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmaması ve muhasebe kayıtlarında gösterilmemesi; hem Vergi Usul Kanunu'nun 288'inci maddesi hükümlerine, hem de muhasebenin ihtiyatlılık kavramına ve bilanço ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Bu durum, Şirketin ileride ödenmesi muhtemel yükümlülüklerini, karşılık ayırarak ilgili dönemlerde giderleştirmemesine, dolayısıyla yükümlülüklerin mali tablolarda olması gerekenden az, ticari kârın ise olması gerekenden fazla görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi tarafından bağımsız denetim firmasından gelecek rapor sonrasında kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda izah edilen açıklamalar çerçevesinde, Şirkette İş Kanunu kapsamında istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması gerekmektedir.

BULGU 2: Stoklanabilen Dayanıklı Tüketim Malzemelerinin İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenmemesi

Şirket tarafından satın alınan stoklanabilir nitelikteki çeşitli tüketim malzemelerinin takibi için 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının kullanılmadığı, bunun yerine ilgili alımların 740 Hizmet Üretim Maliyeti veya 770 Genel Yönetim Giderleri hesaplarına doğrudan gider kaydedildiği görülmüştür.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanlığı 1 Sıra Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı bölümünde 15 Stok Grubunun; işletmenin satmak, üretimde kullanmak veya tüketmek amacıyla edindiği, ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, yan ürün, artık ve hurda gibi bir yıldan az bir sürede kullanılacak olan veya bir yıl içerisinde nakde çevrilebileceği düşünülen varlıklardan oluştuğu; aynı bölümde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının; üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak üzere işletmede bulundurulmuş hammadde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi ve diğer malzemelerin izlendiği hesap olduğu, hesabın işleyişine ilişkin açıklamalarda ise satın alındıkları ya da üretildikleri maliyet bedelleri ile bu hesabın borcuna, üretime verildiğinde, tüketildiğinde, satıldığında veya devredildiğinde ise hesabın alacağına kayıt yapılacağı düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, şirketin tüketim ve işletme faaliyetlerinde kullanım amacıyla aldığı

temizlik malzemesi, ofis ve kırtasiye malzemesi, zirai ürünler, havuz kimyasalları, yedek parça ve diğer stoklanabilir nitelikteki ilk madde ve malzemeler için 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabınının kullanması (alımında borç, kullanımında alacak kaydı yapılması) gerekirken doğrudan 740 Hizmet Üretim Maliyeti veya 770 Genel Yönetim Giderleri hesaplarının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında bulgu ile ilgili düzeltme kayıtlarının mali yılın sonunda yapıldığı belirtilse de, şirketin tüketim ve işletme faaliyetlerinde kullanılan tüm ürünlerin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmek suretiyle takip edilmediği, yalnızca bulguda belirtilen havuz kimyasalları ile temizlik malzemeleriyle ilgili olarak kısmi düzeltme işlemi yapıldığı anlaşılmıştır. Yıl içerisinde alınan önemli miktardaki ofis ve kırtasiye malzemesi, zirai ürünler, yedek parça ve diğer stoklanabilir nitelikteki tüketim malzemesinin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmeden doğrudan gider yazıldığı, bunlara ilişkin düzeltici nitelikteki muhasebe kayıtlarının yapılmaması nedeniyle mali tablolarda 150 Hesabının noksan olarak yer aldığı görülmektedir.

Mevzuata uyumun sağlanması ile stok yönetimi ve takibinin mevcut duruma uygun yapılabilmesi için Şirket tarafından alınan ve doğrudan 740 Hizmet Üretim Maliyeti ve 770 Genel Yönetim Giderleri hesaplarına kaydedilen çeşitli tüketim malzemelerinin öncelikle 150 İlk ve Madde Malzeme Hesabına kaydedilerek takip edilmesi uygun olacaktır.

BULGU 3: Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Yapılandırılmış Borçların İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Şirketin ilgili kanun hükümlerine göre yapılandırılan Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçlarından bir yıldan daha uzun müddette ödenecek olan kısmının 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı yerine 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" bölümünün "C-Hesap Planı Açıklamaları" başlığında; kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve yükümlülükler ile erteleme ve taksitlendirme süresi bilanço tarihinde bir yıldan az olan vergi ve yükümlülüklerin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksite bağlanmış olup, bir yıldan daha uzun bir sürede ödenecek

olan kısmının 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında takip edileceği belirtilmiştir.

Şirket, taksitlendirilmiş olan borcun vadesi bir yıldan uzun olan 41.417.794,15 TL tutarındaki kısmını 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında takip ettiğinden; bilançoda 438 no.lu hesap 41.417.794,15 TL noksan, 368 no.lu hesap aynı tutarda fazla gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında bulguda tespit edilen hususların gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Yapılandırılan Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçlarından bir yıldan uzun sürede ödenecek olan tutarların 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Şirket Tarafından Kullanılan Taşınmazlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

Şirket tarafından kullanılan taşınmazlar için yapılan değer artırıcı nitelikteki harcamaların 264 Özel Maliyetler Hesabında aktifleştirilmesi gerekirken; 740 Hizmet Üretim Maliyeti veya 770 Genel Yönetim Giderleri hesaplarına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanlığı 1 Sıra Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nin “Hesap Planı Açıklamaları” başlıklı bölümünde 26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar Grubunun; herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve işletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar ve şerefiyelerden oluştuğu; aynı bölümde 264 Özel Maliyetler Hesabının; kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkulun kullanılması için yapılıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan, varlıkların bedellerini kapsadığı; hesabın işleyişine ilişkin açıklamalarda ise yapılan harcamaların hesaba borç kaydedileceği, bu harcamaların kira süresi içerisinde, kira süresinin beş yıldan fazla olması durumunda da beş yılda eşit tutarlarla amorti edileceği düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından şirkete tahsis edilen

tesislerin kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağladığı faydayı artıran değer artırıcı nitelikteki harcamalar için 264 Özel Maliyetler Hesabına borç kaydı yapılmadığı, bu nitelikteki harcamaların 740 Hizmet Üretim Maliyeti veya 770 Genel Yönetim Giderleri hesaplarına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği görülmüştür. Bu kapsamda, 2024 yılı içerisinde Kadir Has Stadyumu, Yüksek İrtifa Kamp Merkezi ve diğer spor tesisleri için yapılan yapım işi niteliğindeki tüm harcamaların ilgili varlık hesabında aktifleştirilmesi, aynı zamanda değer artırıcı bu harcamaların yıl sonu itibarıyla da amortismanına tabi tutulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında düzeltme kaydının yapılarak, modüler mutfak ve tezgah ile yeni alımların 2025 yılından itibaren 264 No.lu hesapta izlendiği ifade edilmesine rağmen, 2024 yılı içerisinde yapılan harcamalar incelendiğinde açılış yevmiye kayıtları ve bunlara ilişkin enflasyon düzeltmesi işlemleri dışında tesisler için yapılan değer artırıcı nitelikteki harcamaların 264 Özel Maliyetler Hesabına borç kaydedildiğine dair bir muhasebe işlemine rastlanmamıştır.

Sonuç olarak, maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların, anılan mevzuat hükümlerine göre doğrudan 740 Hizmet Üretim Maliyeti ve 770 Genel Yönetim Giderleri hesaplarına kaydedilip giderleştirilmesi yerine 264 Özel Maliyetler Hesabına borç kaydedilerek ve yıl sonu itibarıyla da amortismanına tabi tutularak takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Demirbaş Alımlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Şirket tarafından 2024 yılı içerisinde alınan bazı demirbaş malzemelerinin maddi duran varlık hesaplarına alınmaksızın doğrudan giderleştirildiği, bedelsiz alınan çeşitli demirbaşların ise hatalı muhasebe hesaplarında izlendiği tespit edilmiştir.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Seri No’lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nin “Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları” bölümünün “C-Hesap Planı Açıklamaları” başlığı altında; işletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların 255 Demirbaşlar Hesabında izleneceği ifade edilmiştir. İşletmenin olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle arızı nitelik taşıyan duran varlıkların satışlarından elde edilen kârlar ile olağan dışı olay ve gelişmeler nedeniyle ortaya çıkan gelir ve kârların ise Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesap Grubunda takip edileceği; 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesabının ise yukarıdaki hesap kalemleri dışında kalan ve

arizi bir karakter taşıyan duran varlık satışlarından doğan kârlar gibi gelir ve kârların yer aldığı hesap kalemi olduğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 305.271,99 TL tutarındaki bedelsiz alınan demirbaşın hatalı olarak 255 Demirbaşlar Hesabı yerine 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesabında takip edildiği, 2024 yılı demirbaş ve amortisman sınırı olan 6.900 TL'nin üzerindeki tutara sahip olan çeşitli mobilya, elektronik makine ve teçhizatlar ile tefrişat malzemelerinin 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi tarafından denetim tespiti üzerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında doğrudan giderleştirilen bazı demirbaşların 255 Demirbaşlar Hesabına kayıtlarının yapıldığı görülmekle birlikte, yıl içerisinde bedelsiz alınan demirbaşların hatalı olarak 255 Demirbaşlar Hesabı yerine 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesabında takip edilmesi hususunda herhangi bir düzeltici işlem yapılmamıştır.

Faydalı ömrü bir yıldan fazla olan varlıkların ilgili duran varlık hesaplarında aktifleştirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

Şirkette çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "*Çalışma şartları ve dinlenme hakkı*" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki

ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır. Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2024 yılında 2.666,00 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda Şirket, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede, Şirkette görev alan 425 işçiden 106'sının 1-9 gün arasında, 173'ünün 10-29 gün arasında, 25'inin 30-49 gün arasında, 11'inin 50-99 gün arasında, 6'sının 100-143 gün arasında kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bahsedilen işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden Şirket açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bu kapsamda Şirketin toplam 5.271.632,49 TL tutarında birikmiş yıllık izin borcu yükümlülüğü bulunduğu anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını ve çalışanların yıllık izinlerinin Kanun'a uygun olarak kullandırılmasının sağlanacağını ifade etmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Şirkette çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve Şirkete ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 2: Şirketin Yönetilmesinde İhtiyaç Duyulan Yönergelerin Çıkarılmaması

Şirketin çalışma usul ve esaslarına etki edecek ve/veya Şirketin idari ve mali konulardaki iç işleyişi için gerekli olan yönergelerin yönetim kurulu tarafından çıkarılmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Tacir olmanın hükümleri" başlıklı 18'inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği hükmü tesis edilmiştir. Ayrıca, kamu kaynağı kullanan Şirketin, kaynaklarını ekonomik kullanması konusunda özen yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Mezkûr Kanun'un 365'inci maddesi gereği anonim şirketler yönetim kurulu tarafından yönetilmekte ve temsil edilmektedir. Yönetim kurulunun yönetim ve temsil görevinden doğan sorumluluk da aynı Kanun'un 553'üncü maddesi uyarınca yine yönetim kuruluna aittir.

Kanun'un 375'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde ise; yönetimle görevli kişilerin, özellikle kanunlara, esas sözleşmeye, iç yönergelere ve yönetim kurulunun yazılı talimatlarına uygun hareket edip etmediklerinin üst gözetiminin, yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri arasında olduğu hükmü tesis edilmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yönetmelik çıkarması, düzenli yönetim ilkesinin bir gereğidir. Şirketlerde ise yönetmelik çıkarma yetkisi bulunmamakla birlikte yönerge şeklinde düzenlenen ve şartları, sınırları yönetim kurulunca belirlenen düzenlemeler şirketin düzenli bir şekilde yönetilmesi için gerekli olan yazılı talimatlardır.

Yapılan incelemede, Şirket yönetim kurulu tarafından seyahat ve harcırah, idari işler, mali işler, pazarlama ve satış, insan kaynakları, taşınır ve taşınmaz konuları başta olmak üzere iyi yönetime ilişkin ihtiyaç duyulan alanlarda gerekli olan yönergelerin hiçbirinin çıkarılmadığı tespit edilmiştir.

Şirket yönetim kurulu tarafından çıkarılmış hiçbir yönergenin bulunmaması, Şirket bünyesinde yürütülen faaliyetler neticesinde ortaya çıkan sorunlar karşısında sistem odaklı ve yazılı talimatlar çerçevesinde müeyyideleri ve sınırları belli olan bir yapı oluşmasına müsaade etmemektedir.

Kamu idaresi cevabında 2025 yılında bir Tahsilat Yönergesi çıkarıldığı ifade edilmiş olmakla birlikte, Şirketin idari ve mali konulardaki iç işleyişinde esaslı olan ve ticari hayatın gereği niteliğindeki diğer tüm hukuki düzenlemelerin ivedilikle yürürlüğe konulması elzemdir.

Sonuç olarak, Şirketin çalışma usul ve esaslarına etki edecek ve/veya Şirketin iç işleyişinde gerekli olan tüm yönergelerin yönetim kurulu tarafından çıkarılması gerekmektedir.

BULGU 3: Tesislerden Faydalanan Personele İndirim Yapılması

Şirketin ticari faaliyet kapsamındaki mal ve hizmetlerinin, Kayseri Büyükşehir Belediyesi, bağlı kuruluşları ile iştiraki personeline mevzuata aykırı olarak indirimli fiyatlar üzerinden satıldığı görülmüştür.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde; kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşların ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulayamayacağı belirtilmiş; bu hükümden muaf tutulacakları belirleme yetkisinin ise Cumhurbaşkanında olduğu ifade edilmiştir.

Mezkur Kanun hükmünden anlaşılacağı üzere; belediyelerin çoğunluk hissesine sahip olduğu iştiraklerinin ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulayabilmesi, Cumhurbaşkanının bu konudaki muafiyet kararı ile mümkün olabilecektir. Aksi durumda indirim oranlarının belediye ya da iştiraklerle ilgili belirli gruplar için değil herkes için; belirli tutar üstü satın almalar ya da belirli ürünler gibi ticari amaçlı belirlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Şirket Yönetim Kurulu'nun 13.05.2024 tarih ve 13 numaralı kararı ile şirketin işletmesinde bulunan tüm tesislerde, spor okullarında ve organizasyonlarda ticari faaliyet kapsamında gerçekleştirilen satışların Kayseri Büyükşehir Belediyesi, bağlı kuruluşları ile iştiraki personeline, Cumhurbaşkanının muafiyet kararı olmaksızın %25 oranında indirimli sunulduğu görülmüş olup, bu durum 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, Kayseri ilinde faaliyet gösteren diğer spor salonlarına rekabet üstünlüğü sağlamak, hazır müşteri potansiyeli bulunan Kayseri Büyükşehir Belediyesi ve iştiraklerinde çalışan işçilere ve ailelerine spor salonlarını ve

faaliyetleri satabilmek için basiretli bir iş adamı gibi hareket ederek indirim yapıldığı belirtilmiştir.

Ancak, 4736 sayılı Kanun, işletmecilik gereği kapsamındaki şirketlere ticari indirimler konusunda esneklik sağlamakla birlikte, diğer firmalardan farklı olarak bu indirimler harici herhangi bir kişi veya kuruma indirimli tarife uygulanmasını yasaklamaktadır. Kayseri Büyükşehir Belediyesi iştiraki olan şirketin; Belediye, bağlı kuruluş ve iştiraklerde çalışan personele indirimli mal ve hizmet satışında bulunması, ticari indirim niteliği taşımamakta, Kayseri Büyükşehir Belediyesi kaynaklı kamu sermayesinin belirli bir toplumsal grup içerisinde Kanun'a aykırı menfaat sağlayacak şekilde kullanılması anlamına gelmektedir.

Şirket tarafından, personele indirim sağlanmasının ticari avantaj sağlayacağı ifade edilerek, basiretli tacirin tüm kamu kurumları personeli ile özel sektör dahil tüm potansiyel müşteri kitlesine indirimli satış sunarak kârlılığını artıracığı, bu durumun gerçekleştirilmemesinin indirimlerin ticari amaçlı değil belirli bir kurum orijinli gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Ticari işletmenin amacı kâr elde etmektir. Nitekim işletmecilik ilkeleri gereği kâr oranlarını artırma amacına matuf olarak yapılan indirimlerin pazarlama stratejileri kapsamında ticari indirim olarak değerlendirilebilmesi için; satışları arttırmaya yönelik belli sayıyı geçen toplu satışlar, grup indirimleri, hedef kitlelere yönelik kampanyalar, peşin ödeme indirimi vb. şekilde objektif kriterlere göre belirlenmiş, tüm müşterileri kapsayan, belli kişileri gözetmeyen ve Şirket Yönetim Kurulu tarafından ortaya konulan hedef, strateji ve politikalar çerçevesinde gerçekleştirilecek indirimler olması gerekmektedir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, bahsi geçen personele sağlanan indirimli mal ve hizmet satışı uygulamasının sonlandırılması ya da Cumhurbaşkanlığından konu ile ilgili muafiyet kararı temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Açık İhale ile Yapılması Gereken İşlerin Kısımlara Bölünerek Doğrudan Temin ile Yapılması

Şirket tarafından gerçekleştirilen mal alımlarının parasal limitlerin altında kalacak şekilde kısımlara bölünerek açık ihale usulü yerine doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez”,

“Doğrudan temin” başlıklı 22’nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise; “Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar.” hükümleri yer almaktadır.

Kanun’da yer alan eşik değerler ve parasal limitlerin 01.02.2024 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak 24.01.2024 gün ve 32439 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2024/1 numaralı Kamu İhale Tebliği’nde 2024 yılında büyükşehir sınırları içinde bulunan idareler için doğrudan temin limiti 622.756,00 TL olarak belirlenmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği’nin 4.3.3’üncü maddesinde, idarelerin bu bent kapsamında gerçekleştirecekleri ve yıllık planlama yapılabilen (yıl boyunca alınması gereken) mal ve hizmet alımlarına ilişkin değerlendirmenin, bu mal ve hizmetlerin yıllık toplam yaklaşık maliyeti dikkate alınarak yapılacağı ve bu çerçevede söz konusu alımların anılan bent kapsamında yapılıp yapılmayacağına karar verileceği belirtilmiştir. Ayrıca planlanabilen yıllık ihtiyaçların bu bent kapsamında gerçekleştirilmesi amacıyla bölünmesinin Kanun’a açık aykırılık oluşturacağı düzenlenmiştir. Bu açıdan hem mevzuat hükümleri hem de bütçeleme ve kamusal yönetim ilkeleri gereğince idarelerin ihtiyaçlarını yıllar itibarıyla planlı şekilde temin etmeleri gerekmektedir.

4734 sayılı Kanun’un “Görevlilerin Ceza Sorumluluğu” başlıklı 60’ıncı maddesinde de; *“İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/36 md.) Bu*

Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler...

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/36 md.) 5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.” hükümleri yer almış; Kanun’un 5’inci maddesinde belirtilen ilkelere uygun hareket edilmemesi durumunda sorumluların karşılaştıkları müeyyideler sayılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 18’inci maddesinin ikinci fıkrasında ise; *“Her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.”* denilmektedir. İktisadi amaçla kurulan bir şirketin faaliyetlerini gerçekleştirirken, kuruluş amacına uygun hareket etmesi ve kârlılığı daima ön planda tutması basiretli bir iş adamı gibi davranmanın bir gereğidir. Bu nedenle, sahip olunan ekonomik kaynaklarla kendi lehine sonuçlar doğuracak şekilde, verimliliği ön planda tutarak hukuki ve ekonomik tasarruflarda bulunması gerekmektedir.

Mal alımlarına ilişkin yapılan incelemeler neticesinde; şirket tarafından elektromekanik kartlı dolap kilidi, çim tohumu ve gübre, spor malzemeleri, havuz ürünleri, mobilya ürünleri vb. mal alımlarının açık ihale usulü yerine parasal limitlerin altında kalacak şekilde kısımlara bölünerek doğrudan temin yöntemiyle yapıldığı görülmüştür. Alımların kısımlara bölünerek yapılmasının en temel sebebi, birimlerin anlık ihtiyaçlar doğrultusunda doğrudan temin yöntemini temel alım yöntemi olarak benimseyip, alımları bu doğrultuda gerçekleştirmesidir. Ancak, bu şekilde gerçekleştirilen alımlar ihale temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği gibi, şirketin yaptığı alımlarda yıl içerisinde meydana gelen fiyat değişikliklerinden etkilenmesi suretiyle kaynakların verimli kullanılmamasına yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, bulgu doğrultusunda 2025 yılında açık ihale yapılacağı belirtilmiştir.

Rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla aynı nitelikte olan ve bütünlük sağlayan işlerin Kanun’da yer alan ihale usulleriyle gerçekleştirmesi ve doğrudan temin yönteminin yalnızca 4734 sayılı Kanunda belirtilen amaç ve şartlara uygun olarak kullanılması gerekmektedir.

BULGU 5: Şirketin Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının Büyükşehir Belediyesinden Olan Hakediş Alacaklarından Mahsup Edilmesi

Şirketin Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'na olan sosyal güvenlik prim borçlarına karşılık Büyükşehir Belediyesi taşınmazlarının takasına ilişkin tutarların Şirket alacaklarından mahsup edilmesinde, Yönetim Kurulu'nun herhangi bir karar ya da onayının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kayseri Büyükşehir Belediyesinin %98,91 oranda ortağı olduğu SPOR AŞ her ne kadar kamu sermayesi ile kurulmuş olsa da, ticari faaliyetleri sebebiyle özel hukuk tüzel kişisi olup, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi bulunmaktadır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16'ncı ve 18'inci maddelerinde belirtildiği üzere; belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir. Basiretli iş adamı kavramı iyi niyeti de içine almakla birlikte, iyi niyetten de öte tedbirli bir hareketi, vasat bir şahıstan daha fazla özen gösterme gereğini, ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ve gelecekteki şartları tahmini de ifade etmekte ve şirket menfaatlerini her şeyin üstünde tutma zorunluluğunu gerektirmektedir.

Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde de, yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmek yükümlülüğü altında olduğu belirtilmiştir.

Mezkur Kanun'un yönetim kurulunun görevleri ve yetkilerinin düzenlendiği 374'üncü maddesinde; yönetim kurulu ve kendisine bırakılan alanda yönetimin, kanun ve esas sözleşme uyarınca genel kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanlar dışında, şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un "2. Devredilemez görev ve yetkiler" başlıklı 375'inci maddesinde ise; Şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatlar verilmesi ile muhasebe, finans denetimi ve şirket yönetiminin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzenin kurulmasının, yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, şirketin sermaye hesabında ve maddi duran varlık hesaplarında

herhangi bir artış olmadan 361 hesabındaki yükümlülüklerinin azaltıldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda şirketin SGK ana para ve gecikme faizi borcu olan 35.532.040,01 TL tutarındaki yükümlülüğün 30.04.2024 tarihi itibarıyla ilgili muhasebe hesaplarından çıkarıldığı, bu tasarrufun ise Büyükşehir Belediyesinden olan hakediş alacaklarından karşılıklı mahsup edilme suretiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

6102 sayılı kanuna göre şirketin üst düzeyde yönetimi ve önemli finansal kararların alınması sorumluluk ve yetkisi yönetim kurulunda olup, 35.532.040,01 TL tutarındaki bir alaktan vazgeçilmesi ve bu alacağın şirketin prim borcu trampasında kullanılması hususunda yönetim kurulunun takdir ve karar yetkisi bulunmaktadır. Ancak, uygulamada Büyükşehir Belediyesi tarafında tek taraflı olarak bir inisiyatif kullanıldığı, hangi arsaların takasta kullanıldığına ilişkin bilgi verilmediği anlaşılmıştır. Söz konusu taşınmazlar aynı zamanda şirket aktifine girmemiş, aynı sermaye artışı olarak değerlendirilmemiş, taşınmazların değer tespiti de asliye ticaret mahkemesi tarafından yapılmamıştır. Tüm bu anlatılanlar göz önüne alındığında şirketin yönetim kurulunun yapılan trampa/takas işlemine ilişkin 2024 yılı içerisinde herhangi bir onay ya da kararına rastlanmamıştır.

Sonuç olarak, şirketin sosyal güvenlik prim borçlarına karşılık Büyükşehir Belediyesi taşınmazlarının takasına ilişkin tutarların Şirket alacaklarından mahsup edilebilmesi için yönetim kurulu kararı alınması gerekmektedir.

BULGU 6: Şirketin Ticaret Kanunu'na Esas Bilgilerinin İnternet Sitesinde Yer Almaması

Şirketin internet sitesinde mevzuata göre sürekli ya da geçici sürelerle yayımlanması gereken çoğu içeriğe yer verilmediği görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1524'üncü maddesine göre; sermaye şirketlerinin, kuruluşlarının ticaret siciline tescili tarihinden itibaren üç ay içinde bir internet sitesi açmak ve bu sitenin belirli bir bölümünü şirketçe kanunen yapılması gereken ilanların (finansal tablolar, yıllık faaliyet raporu, genel kurul kararları, denetim raporları vd.) yayımlanmasına özgülemek zorunda oldukları ifade edilmiştir.

Buna ilave olarak 31.05.2013 tarihli ve 28663 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sermaye Şirketlerinin Açacakları İnternet Sitelerine Dair Yönetmelik" hükümlerine göre; 6102 sayılı Kanun'un 397'nci maddesi uyarınca denetime tabi sermaye şirketleri tarafından açılacak internet sitelerinde erişime açık tutulacak asgari içeriğin neler olduğu belirlenmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in 6'ncı maddesine göre şirket internet sitesinde; ticaret ünvanı, merkezi, yıllık faaliyet raporu, son üç yılın finansal tabloları, denetçi görüşü ile müdürler kurulunun temsile yetkili kişileri ve bunların temsil şekillerini gösterir karar gibi birçok husus zorunlu olarak bulunması gerekli bilgiler arasında sayılmıştır.

SPOR AŞ'nin internet sitesi üzerinde yapılan incelemelerde, Şirketin ticaret ünvanı ve merkezi, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi numarası, taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı ile yönetim kurulu başkan ve üyelerinin ad ve soyadları gibi bilgilerin Şirketin internet sitesinde yer aldığı; ancak seçilen denetçinin adı ve soyadı/ünvanı, yerleşim yeri/merkezi, varsa tescil edilmiş şubesi, Şirketin bilanço ve gelir tablosu ile yıllık faaliyet raporu, denetçinin vermiş olduğu görüş ve genel kurul kararları gibi birçok zorunlu bilginin Şirketin internet sitesinde yer almadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, internet sitesinin açılması ile birlikte Yönetmelik'te belirtilen içeriklerin internet sitesinde yayımlanması gerekmektedir.

BULGU 7: Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'ne Aykırı Uygulamaların Bulunması

Şirketin Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'ne aykırı olarak mali kaynaklarından bir kısmını yurtiçinde yerleşik özel sermayeli bir bankada tuttuğu ve bu bankaya ödeme ve tahsilat işlemleri dolayısıyla komisyon ödediği tespit edilmiştir.

08.03.2019 tarihli ve 30708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 810 Karar sayılı Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin amacı; kapsamda yer alan kurumların mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve izlenebilmesini teminen Kamu Haznedarlığı uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Yönetmeliğin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; belediyelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketlerinin Yönetmelik kapsamında olduğu; 5'inci maddesinde ise kapsamdaki kurumlardan olan belediye şirketlerinin kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda kullanarak değerlendirmekle yükümlü olduğu ifade edilmiştir.

Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde "Kamu Sermayeli Bankalar"; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. Halk Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T.A.O. ve sermayesinin yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankaları olarak tanımlanmıştır.

Anılan Yönetmelik'in 5'inci maddesinin ikinci fıkrasında, genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin, kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda, TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabında, döviz cinsi ödemeleri için vadeli ve/veya vadesiz mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabında, ihale, doğrudan satış, ihale öncesi rekabetçi olmayan teklif ya da ikincil piyasadan doğrudan ya da ters repo yoluyla temin etmek suretiyle 4749 sayılı Kanun kapsamında Bakanlıkça ihraç edilen borçlanma senetleri ve/veya kira sertifikalarında, Kamu sermayeli bankalar tarafından ihraç edilen borçlanma araçları ile kamu sermayeli katılım bankalarının kaynak kuruluş/fon kullanıcı olarak yer aldığı kira sertifikaları ihracı ve katılım bankacılığı prensiplerine uygun piyasalarda emtia alım satımına dayalı katılım bankacılığı prensiplerine uygun finansman yöntemlerinde değerlendirileceği düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in "Uygulama ve kullanılacak araçlar" başlıklı 5'inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; 18/6/2011 tarihli ve 27968 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar hükümleri saklı kalmak kaydıyla kurumların; Faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi ve yurt içinde yerleşik bankalar aracılığıyla olmak koşuluyla ödeme kuruluşlarını ve elektronik para kuruluşlarını da kullanabileceği, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının, kamu kurumları adına tahsil ettikleri tutarları anlaşma yaptıkları yurt içinde yerleşik bankalarda ilgili kamu kurumu adına açılacak hesaplara işlem yapılan gün içerisinde aktarmak zorunda olduğu, Gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden iş günü içinde, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Yönetmeliğin "Sorumluluk" başlıklı 9'uncu maddesinde, bu Yönetmelik kapsamında yer alan kurum yetkilileri ve muhasebe yetkililerinin bu Yönetmelik hükümlerini yerine getirmekle yükümlü olduğu, bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık sebebi ile ortaya çıkabilecek zararlardan şahsen ve müteselsilen sorumlu olduğu; Yönetmeliğin "Yaptırım" başlıklı 10'uncu maddesinde ise kamu kaynaklarının bu Yönetmelik hükümlerine aykırı şekilde değerlendirilmesinden elde edildiği tespit edilen nemaların genel bütçeye gelir kaydedileceği hususları düzenlenmiştir.

Şirket hesapları üzerinde yapılan incelemelerde; Şirketin tahsilat ve ödeme işlemlerinin bazılarını özel sermayeli banka aracılığıyla gerçekleştirildiği, gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının takip eden iş günü Şirketin kamu sermayeli bankalardaki hesaplarına aktarılmadığı ve özel sermayeli bankaya yaptırılan tahsilat ve ödeme işlemleri kapsamındaki bankacılık hizmetleri için 2024 yılında toplam 539.053,94 TL tutarında komisyon ödenerek 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabında giderleştirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, kamu sermayeli olmayan bankalarla ilişkin kesildiği ifade edilmiştir. Ancak, 2024 yılında özel sermayeli bankalara yaptırılan tahsilat ve ödeme işlemleri kapsamındaki bankacılık hizmetleri için yersiz olarak ödenen komisyon ödemelerinin geri tahsil edildiğine ilişkin herhangi bir bildirimde bulunulmamıştır.

Sonuç olarak; mezkûr mevzuat hükümleri gereğince, Şirket tarafından yapılacak tüm tahsilatların, tahsilatı takip eden iş gününde Şirketin kamu sermayeli bankalardaki hesaplarına aktarılması, özel sermayeli bankalardan alınan bankacılık hizmetleri için komisyon vb. ödemelerde bulunulmaması ve şirket kaynaklarının en verimli şekilde kullanılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Şirketin Bütçesinin Olmaması

Şirketin Yönetim Kurulu tarafından kabul edilip uygulamaya konulan bütçesinin olmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yönetim kurulunun görevleri ve yetkilerinin düzenlendiği 374'üncü maddesinde; yönetim kurulu ve kendisine bırakılan alanda yönetimin, kanun ve esas sözleşme uyarınca genel kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanlar dışında, şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un "2. Devredilemez görev ve yetkiler" başlıklı 375'inci maddesinde ise; muhasebe, finans denetimi ve şirket yönetiminin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzenin kurulmasının, yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Bütçe, gelecek faaliyet dönemi için şirketin amaçlarına, hedeflerine ve politikalarına dayalı olarak yönetim kurulu tarafından hazırlanan kapsamlı planların parasal ve sayısal olarak ifade edildiği rapordur.

Şirket bütçeleri, kuruluşun içinde bulunduğu şartlara göre kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda en uygun seçenekleri finansal olarak planlayan, şirket çalışmalarını disipline eden, finansal hedeflere ne derecede ulaşıldığını gösteren ve oluşabilecek finansal risklerin yönetilmesini sağlayan önemli yönetim ve kontrol aracıdır.

Yapılan incelemede; Şirket tarafından 2024 yılı faaliyet dönemi için amaçlarına, hedeflerine ve politikalarına dayalı olarak herhangi bir bütçe hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında 2025 yılı bütçesine ilişkin kararın 17.02.2025 tarihinde alındığı belirtilmekle birlikte, 2024 mali yılında şirketin amaçlarına, hedeflerine ve politikalarına dayalı olarak herhangi bir bütçe metni ve kararı olmadığı, bütçenin mali yıl başlamadan önce yönetim kurulu tarafından onaylanmadığı, bütçe kararının bütçede olması gereken kapsamlı finansal planlamayı içermediği, günlük operasyonları yönetmek, kaynakları tahsis etmek ve kısa vadeli finansal hedeflere ulaşmak için ayrıntılı bir yol haritası sunmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, Şirket Yönetim Kurulu tarafından ilgili takvim yılı başlamadan, gelir ile gider tahminlerini, gerçekçi hedefleri ve tüm faaliyetleri içeren bir bütçenin hazırlanarak onaylanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Spor Müsabakalarına İlişkin Konaklama ve Seyahat Hizmetlerinin İhalesiz Olarak Temin Edilmesi

Şirket tarafından sporcu ve antrenörlerin yurtiçinde düzenlenen spor müsabakalarına katılımları için temin edilen konaklama ve seyahat hizmetlerinin organizasyon firmasından ihalesiz olarak ve yüksek fiyatlarla gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

6102 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinde; ticari şekilde işletilmek üzere belediye tarafından kurulan kuruluşların tacir sayılacağı, 18'inci maddesinde; her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği hükümlerine yer verilmiştir. Aynı Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinin birinci fıkrasında; "*Yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişiler, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmek yükümlülüğü altındadırlar.*" hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemede, yurtiçinde düzenlenen çeşitli spor müsabakalarına SPOR AŞ sporcu ve antrenörlerinin katılım sağladığı, bu kapsamda gerçekleştirilen konaklama ve seyahat harcamalarının şirket bütçesinden ödendiği, yıl içerisinde toplam 60 adet harcama evrakının

bulunduğu, yapılan tüm harcamaların doğrudan temin yöntemiyle ve kısımlara bölünmek suretiyle gerçekleştirildiği, yapılan piyasa fiyat araştırmasında sürekli aynı organizasyon firmasının en düşük teklifi ilettiği, bahsi geçen firmanın ise gerçekleştirilen organizasyon kapsamındaki hizmeti başka bir organizasyon firmasından temin ettiği, bu nedenle de SPOR AŞ'nin sporcuların konaklama ve seyahat ihtiyaçlarını olması gerekenden daha yüksek fiyatlarla temin ettiği tespit edilmiştir.

Harcama evraklarında örnekleme yoluyla yapılan incelemede; yüklenici organizasyon firması ile bu firmanın hizmet aldığı diğer organizasyon firmasının faturaları arasında %50'ye yakın kâr marjı farkı bulunduğu, bu durumda şirket tarafından olağan fiyatların çok üzerinde bedellerle hizmet alındığı anlaşılmıştır.

Spor müsabakalarına ilişkin konaklama ve seyahat hizmetlerinin organizasyon firmasından kısımlara bölünerek ve yüksek fiyatlarla alınmasının, 6102 sayılı Kanun'un 18'inci maddesine aykırılık teşkil ettiği ve şirketin potansiyel olarak yarıya yakın tutarda daha ucuza mal edebileceği bir hizmeti pahalıya temin etmek suretiyle özen yükümlülüğü kuralının ihlal edildiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında konaklama ve seyahat giderlerinin doğrudan şirket tarafından gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Şirket tarafından sporcu ve antrenörlerin yurtiçinde düzenlenen spor müsabakalarına katılımları için temin edilen konaklama ve seyahat hizmetlerinin mevzuata uygun yöntemler kullanılarak en ekonomik şekilde temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Belediyeden Olan Alacakların Zamanında Tahsil Edilmemesi

Şirketin, Kayseri Büyükşehir Belediyesi ile yapmış olduğu çeşitli hizmet alım sözleşmelerinden doğan hakediş alacaklarının zamanında ve düzenli olarak tahsil edilmediği görülmüştür.

Kayseri Büyükşehir Belediyesinin %98,91 oranda ortağı olduğu SPOR AŞ her ne kadar kamu sermayesi ile kurulmuş olsa da, ticari faaliyetleri sebebiyle özel hukuk tüzel kişisi olup 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi bulunmaktadır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16'ncı ve 18'inci maddelerinde belirtildiği üzere; belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir. Basiretli iş adamı kavramı iyi niyeti de

içine almakla birlikte, iyi niyetten de öte tedbirli bir hareketi, vasat bir şahıstan daha fazla özen gösterme gereğini, ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ve gelecekteki şartları tahmini de ifade etmekte ve şirket menfaatlerini her şeyin üstünde tutma zorunluluğunu gerektirmektedir.

Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde de, yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmek yükümlülüğü altında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 1 No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde ticari alacakların; bir yıl içinde paraya dönüşmesi öngörülen ve işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz alacaklardan oluştuğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirketin 2024 yıl sonu itibarıyla Kayseri Büyükşehir Belediyesinden olan doğrudan personel hizmet alımı ile spor etkinlikleri düzenlenmesi, spor okulları uygulaması, çeşitli spor eğitimlerinin yapılması ve planlaması işlerinden kaynaklı 122.337.190,53 TL hakediş alacağının olduğu, bu miktarın "120 Alıcılar" hesabının toplam bakiyesi olan 125.036.462,88 TL'nin %97,8'ini oluşturduğu, söz konusu sözleşmeler kapsamındaki alacakların Büyükşehir Belediyesi'nin uygun gördüğü zamanlarda gönderildiği, Şirket tarafından söz konusu alacaklar hakkında herhangi bir takip ve tahsil işleminin başlatılmadığı tespit edilmiştir. Şirketin ticari alacaklarının takip ve tahsil işlemlerinin başlatılmaması, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanun'un 18'inci maddesi gereği her tacirin ticaretine ait tüm işlerde öngörülmesi ve basiretli bir şekilde hareket etmesi ilkesine uygun düşmemektedir.

Belediyeden olan alacakların zamanında tahsil edilememesi şirketin vergi, sosyal güvenlik primi ve fatura ödemelerini zamanında yapamayarak temerrüde düşmesine, bunun sonucunda da gecikme faiz ve zammı gibi ödemeler yapmak suretiyle kârlılığında azalmaya meydan vermektedir. Diğer yandan, şirketin piyasadan yapmış olduğu mal ve hizmet alımlarında ödeme vadelerini uzun belirlemesine, bu yüzden ihaleli alımlar ile doğrudan temin kapsamında yapılan piyasa fiyat araştırmasına teklif ileten firmaların piyasa fiyatlarının üzerinde teklif vermeleri sonucu şirketin pahalıya ürün temin etmesine de yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında şirketin büyük oranda hissesinin Kayseri Büyükşehir Belediyesi'ne ait olduğu, şirketinin yönetiminde Belediye yöneticilerinin görev aldığı ve Belediyenin mali imkanları çerçevesinde ödeme yapıldığı belirtilse de, SPOR AŞ ticari

faaliyetleri sebebiyle özel hukuk tüzel kişisi niteliğinde olup, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi bulunmaktadır. Belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar tacir olup, her tacirin ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir. Bu açıdan şirketin çoğunluk hissesinin Belediye’de bulunması ile şirket yönetim kurulunun Belediye yöneticilerden teşkil ediliyor olması şirkete ticari alacaklarının zamanında tahsil edilmemesi hususunda bir keyfiyet vermemektedir. Şirket Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren bir özel hukuk tüzel kişisi olma hüviyetiyle tüm alacaklarının zamanında ve tam olarak takip ve tahsilinin yapılmasını talep etmek konusunda her türlü yetkiye sahiptir. Bu sebeple, her ne kadar şirketin ticari alacaklarının %97,8’i Büyükşehir Belediyesinden olan alacıklardan oluşsa da, çoğunluk hisseye sahip hissedardan alacak tahsilatı yapılmayacağına ilişkin mevzuatta bir hüküm olmayıp, Belediyelerin bu konuda bir ayrıcalığı bulunmamaktadır. Aksi takdirde Türk Ticaret Kanunu’nun amir hükümleri gereğince yönetim kurulunun sorumluluğunun doğacağı aşikâr olup, yukarıda da belirtildiği üzere Belediyeden olan alacakların zamanında tahsil edilememesi şirketin mali ve finansal sürdürülebilirliği açısından önemli etkiler oluşturmaktadır.

Sonuç olarak, Şirketin ticari alacaklarından ödeme süresi geçmiş olanların Büyükşehir Belediyesinden talep edilerek takip ve tahsil işlemlerinin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 11: Şirket Yükümlülüklerinin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfetlere Katlanılması

Şirketin sosyal güvenlik prim borcu ile elektrik fatura ödemelerini zamanında yapmadığı, bu nedenle gecikme faizi ve zammı gibi ilave maliyetlere katlanmak zorunda kaldığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında işverenlerin prim ödeme işlemleri, Kanun’un 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenlerin, bir ay içinde çalıştırdıkları sigortalıların prime esas kazançları üzerinden hesaplanacak sigortalı hissesi prim tutarlarını sigortalıların ücretlerinden keserek, kendi hissesine isabet eden prim tutarlarını da bu tutarlara ekleyerek en geç takip eden ay/dönemin sonuna kadar SGK’ya ödemeleri şeklinde gerçekleşmektedir. 5510 sayılı Kanun’un 86’ncı maddesinde işverenlerce SGK’ya verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi ve diğer hususların SGK tarafından çıkarılan yönetmelikle belirleneceği hükmü yer almıştır. Mezkur maddede belirtilen hususları düzenleyen Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nin 102’nci maddesinde aylık prim

ve hizmet belgelerinin en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 26'sında SGK'ya gönderileceği, 108'inci maddesinde ise prim tutarlarının da en geç söz konusu ay sonuna kadar SGK'ya ödeneceği belirtilmiştir.

Şirket tarafından işçilerin ücretlerinden, söz konusu kişilerin gelir vergilerine mahsuben kesilen tutarlar ilgili ayı takip eden ayın 26'ncı günü akşamına kadar beyan edilip ödenmelidir. Ayrıca sosyal güvenlik primleri de benzer şekilde işçi ücretlerinden kesilmeli, Şirkete ait prim de bu tutara eklenerek belirlenen sürelerde ilgili Kuruma bildirilmeli ve ödenmelidir.

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Zamanında ödenmeyen borçlar" başlıklı 35'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında; tüketicinin öngörülen ödemelerini, ikinci bildirimde belirtilen süre içerisinde de yapmaması halinde, görevli tedarik şirketinin bildirim üzerine, bildirim tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde dağıtım şirketi tarafından kesme bildirim düzenlenmek suretiyle kullanım yerinin elektriğinin kesileceği; 6'ncı fıkrasında ise; tüketicilerin zamanında ödenmeyen borçlarına, görevli tedarik şirketi tarafından Yönetmelikte belirlenen oranı aşmamak üzere, gecikme zammı uygulanacağı ifade edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 369'uncu maddesi yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilere, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetme yükümlülüğü getirmiştir.

Yapılan incelemelerde, Şirketin; 2024 yıl sonu itibarıyla ilgili kurumlara ödenmemiş 51.816.710,06 TL sosyal güvenlik prim borcu ve 22.804.869,04 TL tutarında elektrik faturası borcu bulunduğu görülmüştür. Bu çerçevede, sosyal güvenlik prim borcu kapsamında toplam 19.171.368,82 TL tutarında gecikme faizi ile 7.103.978,29 TL tutarında elektrik borcundan kaynaklanan gecikme zammı bedeli yükümlülüğü ortaya çıkmıştır.

Şirket tarafından sosyal güvenlik prim borcundan kaynaklı ödenen gecikme zammı ve faizler, şirketin hasılatından indirimi kabul görmeyen giderler olması nedeniyle şirketin kurum kazancına ilave edilerek vergi matrahına eklenmektedir. Dolayısıyla yapılan bir gider sonucunda bu tutarın kurum kazancından indirimi kabul edilmemesi ve kurum kazancına ilave edilmesi şirketin yükümlülüğünü arttırmaktadır. Bu sebeple kanunen kabul edilmeyen giderler, şirketin gelirlerinin azalmasına sebep olduğu gibi vergi matrahını artırarak dolaylı olarak şirketin öz sermayesinde azalışa sebep olmaktadır.

şirket tarafından 30.03.2025 tarihi itibarıyla tarihi geçmiş borcun bulunmadığı ifade edilse de, söz konusu borçların kapatıldığına dair bir bilgi veya belge sunulmamıştır. Kaldı ki bahsedilen mali yükümlülükler tamamen denmiş olsa bile şirket tarafından ek mali külfetlerin oluşması önlenememiş ve şirket zararı niteliğindeki ödemelere sebebiyet verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere, şirketin, ödeme yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getirmesi gerekmektedir. Söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun ve ilgili diğer mevzuata göre gecikme faizi ve zammı gibi fer'i alacakların doğmasına ve şirketin ilave mali yük altına girmesine sebebiyet vermektedir. Bu sebeple, prim borcu ve elektrik faturası ödemelerinin zamanında yapılıp gecikme faiz ve zammına sebep olunmaması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>